

Torførari at samráðast

Øll fakfeløg harmast, at lögtingið hevur avtikið prístalsviðgerðina av lønum. Miðvísur ágangur úr Tinganesi, sum ein fakfelagsformaður tekur til

Tað er eitt sindur ymist, hvussu greiða stöðu fakfeløgini hava til prístalsskipanina, ið nú er tikin av við løn. Summi eru til reiðar at fara í verkfall, um fleiri vilja verða við til tað. Onnur vita ikki rættiliga, um nakað kann gerast. Gjárkvøldið høvdu fakfeløgini fund um spurningin.

Starvsmannafelagið og Føroya Arbeðarafelag eru helst tey feløgini, sum eru sinnað at fara longst. Men

treitin er, at feløgini standa saman øll. Aðalfundurin hjá Føroya Arbeðarafelag fyrri góðari viku síðan heimilaði stjórnini at lýsa aðalverkfallið, um feløgini standa saman.

HVATSIGA FELÖGIN?

Sjálvt um hini feløgini eru meira varin í sínum orðum um, hvat er at gera, eru tey øll hørm um, at lønirnar ikki

longur skulu fylgja prístalini. Sosialurin hevur tósað við forkvinnur og formenn í nøkrum felögum um hetta, og vit spurdu tey eisini um ætlanina at seta arbeiðsrætt á stovn.

Yrkisfelag Studentaskúla- og HF-lærara, sum hevur 100 limir, dæmar lítið, at lønirnar ikki longur verða prístalsviðgjørðar. Fakfeløgini áttu í felag at gjørt okkurt fyrri at fáa

Fakfeløgini gjørdur stóran mótmælissfund og hava annars í orði og talu gjørt vart við, at tey vilvdu varðveita prístalsskipanina, men einki hjálpti

prístalsviðgerðina aftur ella okkurt annað afturfyrri. Av prinsipiellum orsökum, sigur John Mortensen, formaður í felagnum. Tí prístalsviðgerðin av lønum var einasta vátanin um, at løntakarar høvdu rætt til realløn, sigur hann.

STYTTRI SATTMÁLAR

John Mortensen ventar, at ein avleiðingin verður, at feløgini nú fara at gera styttri sáttmálur, ella eisiniugu tey tryggja sær rættin at samráðast um lønina mitt í sáttmálaskeiðinum.

Tað er so langt síðan, at Føroya Handverkarafelag heitti á landsstýrið og lögtingið um ikki at avtaka prístalsviðgerðina av lønum. Og felagið legði aftrat, at varð tað gjørt, mátti prís- og vinningssteðgur setast í verk samstundis. Høgni Højgaard, formaður í fel-

agnum, heldur ikki verkfall vera rætta vápnid hjá fakfeløgnum at nýta fyrri at fáa prístalsskipanina aftur. Men hvat kann so gerast? - Tað einasta er ikki at velja somu fólk aftur, sigur Høgni Højgaard.

STØRRI KRØV

- Eg havi fleiri ferðir gjørt vart við, at avleiðingin verður, at samráðingarnar verða torførari, og lønarkrøvini verða størri í framtíðini, sigur Karl Johansen, sum heldur tað vera sera óheppin gerð og gagnleys, nú prístalið kortini var í friði. Hann vildi í gjár undan fundinum við fakfeløgini ikki siga, hvat nú er at gera, men Havnar Arbeðsmannafelag ætlar sær at standa aman við hinum.

- Tað líkist ongum at taka prístalsviðgerðina av, og dugi ikki at siggja nakra meining í tí, sigur Jórur Joensen, forkvinna í Sjúkrasystrafelag Føroya. Hetta gevur í hvussu er ikki landskassanum nakrar pengar og bótir heldur ikki um búskaparligu støðu okkara. Men hatta var tað, ið fekk bikarið hjá fólki at flóta yvir, sigur hon.

LURTA ONGANTÍÐ

Klaksvíkar Arbeðskvinnufelag og Klaksvíkar Arbeðsmannafelag hava bæði mótmælt, at prístalsskipanin er tikin av. Fremsta grundgevingin er, at sáttmálarir byggja á prístalið. Hanna Isaksen, forkvinna í Klaksvíkar Arbeðskvinnufelag heldur lítið um orð lógmans í útvarpinum sunnudagin, at hetta skal tryggja fólk ímóti, at lønin lækkar. Hon heldur, at landsstýrið heldur átti at tikið mótmælið frá fakfeløgnum til eftirtektar, men tey eru so von við ikki at fáa so frægt sum

svar úr landsstýrinum, sigur Hanna Isaksen.

- Eg skilji ikki, tað skuldi vera neyðugt at taka prístalið av, um tað hevur so litlan týðning, sum lógmaður segði í útvarpinum sunnudagin, er viðmerkingin hjá Mariann Patursson, forkvinnu í Økonomafelag Føroya.

Prístalsskipanin ávirkar ikki hýrurnar hjá fiskimonnum, men Føroya Fiskimannafelag er kortini ímóti, at skipanin er tikin av.

- Vit vilja standa saman við hinum fakfeløgnum og taka undir við teirra sjónarmiðum, sigur Óli Jacobsen, sum skýrir avtøkuna av prístalslógini saman við øðrum tiltøkunum fyrri miðvísan ágang úr Tinganesi.

HVØR ER FYRRI ARBEIÐSRÆTTI?

Jógvan Sundstein, lógmaður, segði í útvarpinum sunnudagin, og tað hevur eisini staðið í Fjúrtaða, at fleiri fakfeløg eru fyrri at seta arbeiðsrætt á stovn í Føroyum.

Sosialurin royndi í gjár at finna fram til "fleiri feløg", sum skulu vera fyrri arbeiðsrætti, men tað eydnadist ikki. Einasta felag, ið ikki beinleiðis sigur seg vera ímóti, og sum Sosialurin hevur tósað við, er Føroya Handverkarafelag.

- Í prinsippinum eru vit ikki beinleiðis ímóti arbeiðsrætti, sum kundi viðgjørt trætur millum okkum og meistaramar, sigur Høgni Højgaard. Hann heldur eisini, at kundi verið hent at havi ein rætt, sum kundi tikið skjótar avgerðir. Í staðin fyrri nú tey mugu biða 3-4 ár at fáa avgreitt mál sum innkrevjingar og uppsagnir. Høgni Højgaard heldur tað vera skeivt av fakfeløgnum bara at siga kortani til arbeiðsrætt uttan at koma við

Framhald á síðu 4

heldur ikki rætt, tá fólk siga, at einhvør loysn er betur enn eingin loysn. Tað eru skilagóðar loysnir, sum eru betri enn ongin loysn.

Dagbladið

Dagbladið brúkar oddagreini sína fríggjadagin uppá nógv umrødda rávørubýti. Blaðið tekur undir við hesum býti, sum samgongufólkarnir hava skotið upp. Tað visir á, at flestu lond, sum Føroya vanligar verða sammett við, hava hildið seg noyðd at ganga inn undir einhvørja kvotaskipan.

Ber til at útinna

ráfiskabýtið í verki reint fyrisitingarlaga, er at ansa eftir, at nóg mikið av smidleika verður við hesum býti, og at einki virki verður við skerðan lut óforskytt.

Bladið heldur tað verða sera spennandi, at menn nú sleppa at royna eina uppboðssøluskipan og visir annars á, at tað er livsneyðugt, at tveir teir seinastu mánaðirnir í árinum verða frítíknir fyrri rávørubýti, soleiðis at einki virki noyðist at leggja stilt og senda fólk til hús, tí kvotan er uppbrúkt, og bátarnir noyðast at sigla aðrastaðni við fiski fyrri jól. Dagbladið heldur eisini, at fyrimunir eru við rávørubýtinum, eitt nú hevði tað gjørt eina

upphøggingarskipan lættari at sett í verk og hevði tað tynst út í okkara veiðufloata. Vit finga eisini stórra kapping millum bátar og virki um dygdargóða fiskavøru. Dagbladið skrivur at enda, at tað er spell, at vit skulu seta eina reguleraða skipan í verk, men vit sleppa neyvan uttan um tað, men visir rávørubýtið seg ikki at vera ein gongd leið, so eiga vit at sleppa okkum av við hesum skipan aftur.

Dimmalættingin

Aftur ein dansk oddagreini í Dimmalættingini. Hesa-

ferð undir heitinum: "Uden alternativ".

Hon snýr seg um hetta at skipa fyrri verkfalli. Bladið visir fyrst á, at í øllum demokratiskum londum er tað ein sjálsagdur rættur at kunna seta verkfall í gildi. Fyrri annað heimskriggi, tá tað var ósemja millum partarnar á arbeiðsmarknaðinum, hevði henda oftani við sær verkfall, men síðani prístalið kom í gildi gekst betur at sleppa undan slíkum verkföllum.

Bladið visir á gongdina í Pólandi, har ein einstakur maður var upprunin til stórar broytingar í samfelagnum. Hesin ávaraði ímóti lemjandi verkföllum, sum

bara kundu gera búskaparligu støðuna hjá landinum verri. Júst tað sama er galdandi fyrri okkara búskap í løtuni, um so er at arbeðarafeløgini gera ávara av hótunum sínum um aðalverkfall - júst um somu tíð, sum lögtingið royndir at betra um búskapin.

Verður eitt aðalverkfall sett í gildi nú fer tað at hava við sær, at endurreisingin av samfelagnum steðgar upp, og hetta fer at gera ilt verri serliga hjá arbeiðsmonnum og fiskimonnum.

Og Dimman skrivur viðari:

-Det er muligvis uklogt af det nuværende styre, at det ikke i fornødens omfang søgte kontakt med

arbejdssammenslutningen s ledelse vedrørende den del af det økonomiske genrejsningsprogram, som anses for nødvendigt til genopbygningen af den økonomiske ligevægt, men til undskyldning tjener, at netop den største arbejdsammenslutnings leder allerede på forhånd i taler og artikler har afsløret sig som fanatisk tilhænger af det Socialdemokrati, som har hovedansvaret for, at den hjemlige økonomi er gaaet saa grundigt rabundus som ingensinde før - til skade først og fremmest for den færøske arbejderklasse skriver Dimmalætting m.a. i leiðaranum leygdagdin.